

BEHANDELING VAN VOLWASSEN PATIENTEN MET ORALE CHRONISCHE GRAFT-VERSUS-HOSTZIEKTE (cGVHD)						
Leidraad voor multidisciplinaire benadering met als doel symptomen te verminderen en secundaire complicaties te voorkomen						
Interventies:					Opmerking	Vergoed
Diagnose en scoren (NIHOMS score en patiënt-gerapporteerde score); eventueel klinische foto's maken					Filipovich et al. Biol Blood Marrow Transplant. 2005;11(12): 945-56	
Lokale behandelopties					<ul style="list-style-type: none"> Instrueer patiënten na gebruik 10-15 minuten te wachten met eten en drinken Bij orale corticosteroiden kan het enkele weken duren tot effect optreedt. Niet te snel wisselen. Bij ernstige mucosale orale cGVHD en scleroserende cGVHD dient combinatie met systemische therapie overwogen te worden 	
Gegeneraliseerde lichenoïde pijnlijke ulceraties/erosies	Mondspoeling	Budesonide	0,5 mg/ml (0,05%)	2 ml tot 4x daags	1 ^e stap Budesonide vernevelvloeistofampullen >5 min in de mond houden, uitspugen (tenzij doorslikken geïndiceerd wegens tevens cGVHD in de oesophagus)	Ja
		Clobetasol	0,25 mg/ml (0,025%)	5 ml tot 3x daags	2 ^e stap 5 minuten in de mond houden, uitspugen. Bereiding door grootbereider	Ja
		Tacrolimus	0,1 mg/ml (0,01%)	2,5 ml tot 6x daags	3 ^e stap Bereiding ziekenhuisapotheek Amsterdam-UMC, voor individuele patiënt. 5 minuten in de mond houden, uitspugen.	Nee
		Dexamethason	0,1 mg/ml (0,01%)	10 ml 3-4x daags	Alternatief: 5 minuten in de mond houden, uitspugen.	Ja
Lokale orale cGVHD laesies	Mondpasta/gel	Clobetasol	0,25 mg/ml (0,025%)	2-4x daags	Op-met gaasje afgedroogde laesie- aanbrengen Bereiding door grootbereider. Niet op lippen gebruiken (atrofie).	
Bij persisterende solitaire ulceratie	Intralesionale injectie	Triamcinolon injectievloeistof	40 mg/ml	na 1 week herhalen		Ja

of fibreuze band buccale mucosa			0,2-0,5 ml/cm ²			
cGVHD van de lippen	Zalf	Tacrolimus	0,1%	4-6 x daags		Ja
Mucosale overgevoeligheid	Milde tandpasta	Bijv Elmex of Zendium			Zachte borstel; evt. Kindertandpasta 6-12 jaar, dan aanvullend fluoride gebruiken	Nee
Mucosale pijn door kleine solitaire laesies	Aan-stipvloeistof	Pyralvex		Naar behoefte lokaal aanbrengen	Bevat alcohol; aanbrengen kan pijnlijk zijn.	Nee
Mucosale pijn gegeneraliseerd	Gel, spray of mondspoeling	Aftaclear (of andere coating agent)		Zo vaak als nodig	1 ^e keus bij matige pijn	Nee
	Orale gel	Lidocaïne	20 mg/ml (2,0%)	+/-4 ml 2-4x daags	2 ^e keus Bij matige/ernstige pijn Voor eten, cave slikproblemen, bijten en verbrandingen. Bereiding door grootbereider is vloeibaar	Nee
	Mondspoeling	Morfine mondspoeling	20mg/ml	Iedere 2 uur	3 ^e keus; bij zeer ernstige pijn (andere oorzaak, met name HSV uitsluiten).	Ja
	Lichttherapie	Fotobiomodulatie (low level licht/laser therapie)	Afhankelijk van symptomen	1-2 x per week gedurende 4-6 weken	Alleen casuïstisch bewijs. Toe te dienen door zorgprofessional na scholing. Helpt mogelijk ook bij hyposalivatie en fibrose.	Nee
Candida profylaxe	capsules	Fluconazol	200 mg	1 x per week capsule per os. Dag na ciclosporine-spiegelbepaling	1 ^e keus Overweeg profylaxe bij lokale corticosteroiden (vooral als ook hyposialie) Cave interacties; versterkt budesonide. Goede mondhygiëne. Prothesen 's nachts bewaren in chloorhexidine	Ja
Candida profylaxe	Suspensie	Nystatine	100.000 E/ml	4 x daags 5 ml	2 ^e keus (bij contra-indicaties fluconazol). Kan tegelijk met corticosteroid-mondspoelingen gebruikt worden. Bevat vaak sucrose (cave cariës bij langdurig gebruik)	

Candida behandeling:	Capsules	Fluconazol	100 mg	dagelijks gedurende 1 week	1 ^e keus Cave interacties; versterkt budesonide. Goede mondhygiëne. Prothesen 's nachts bewaren in chloorhexidine. Bij persisterende infectie: resistentiepatroon bepalen; overweeg andere antimycotica	Ja
Candida behandeling	Suspensie	Nystatine	100.000 E/ml	4 x daags 5 ml	2 ^e keus Goede mondhygiëne. Prothesen 's nachts bewaren in chloorhexidine. Bij persisterende infectie: resistentiepatroon bepalen; overweeg andere antimycotica	Ja
Cheilitis angularis (meestal het gevolg van candidainfectie)	Crème Creme	Miconazol Miconazol/ hydrocortison	10mg/g (1%) Miconazol 20 mg met Hydrocorti- son 10 mg	1 x daags aanbrengen (in de avond) 5–10 dagen 1–2x/dag daarna alleen miconazol	1 ^e keus Bij ernstige klachten combinatie miconazol/hydrocortison overwegen (dactacort) Bij onvoldoende effect na 2 weken: microbiologisch onderzoek. Als daar niets uitkomt dan overgaan op tacrolimuszalf	Nee Ja
Droge mond		Veel water drinken suikervrije kauwgum/snoepjes bevochtigingsmiddel (bv Orabalance of Hydral) of kunstspeeksel		Naar behoefte	Frequente tandheelkundige controles en mondhygiënische begeleiding geïndiceerd. Er zijn veel middelen (GUM, BioXtra, Xeros, etc) voor palliatie droge mond op de markt; individuele voorkeur patiënt.	Nee
	Tabletten	Pilocarpine	5 mg	3-4x daags 1 of 2 tabletten	Effect verdwijnt weer na staken medicatie. Cave contraïndicaties zie Farmacotherapeutisch Kompas	Ja: vermelden voor M. Sjögrenklach ten

Verhoogd cariërisico	Gel	Fluoridekappen met fluoridegel	NaFgel neutraal 1% FNA	instructie tandarts/ mond- hygiënist	Overweeg voedingsanamnese	Nee
	Gel/Medicinale tandpasta	Elmex medical of Duraphat	Elmex 12,5 mg/g Elmex of Duraphat 5000 ppm	1x per week dagelijks	Medicinale tandpasta's op recept. Overweeg voedingsanamnese	Elmex wordt vergoed
Fibrotische veranderingen (verminderde mondopening)	Strek oefeninge n, fysiotherapie	Spatels, vingers of Therabite			Eventueel verwijzen naar gespecialiseerde fysiotherapeut. NB kan ook tgv mucosale GVHD optreden (behandeling zie boven).	
Preventie orale maligniteiten	Stoppen met roken; sunblock lippen	Screening door tandarts/ oncologisch hoofdhalschirurg		Elke 6-12 maanden	Bij orale GVHD of historie van ernstige/langdurige GVHD (niet alleen oraal). Cave Fanconi's anemia (high-risk). Laagdrempelig biopteren	
Smaak/Voedingsproblematiek		Counseling door diëtist			Nog geen goede smaakinterventies beschikbaar anders dan aangepaste recepten.	